Proslava prvega maja v Trstu in ozemlju je manifestacija za volitve, ki naj zagotovijo prebivalstvu udeležbo v organih javne uprave!

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Tržačani zahtevamo volitve!

Leto IV - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST četrtek, 22. aprila 1948 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 878

TOGLIATTIJEVE IZJAVE O VOLITVAH

PREVARE IN GOLJUFIJE so omejevale svobodo volivcev

FRONTA BO IMELA VEČ POSLANCEV KOT DOSLEJ — «POVEDATI JE TREBA LJUDSTVU IN VSEMU SVETU, DA TE VOLITVE NISO BILE NITI DEMOKRATIČNE, NITI SVOBODNE» — KLJUB TEMU BO FRONTA PRIZNALA IZID VOLITEV, DA BI PREPREČILA ODPRTO BORBO — DEMOKRISTJANSKI TEROR NAD DELAVSKIMI ŽENAMI IN OTROCI

RIM, 21. — Notranje ministrstvo javlja, da se bodo na podlagi podatkov, ki se nanašajo na 41.643 sekcij od skupnih 41.647, poslanska mesta razdelila kakor sledi: LDF 178, DK 303, S 29, NB 15, R 6, MSI 4, M 12, Volkspartei 3, kmetje 1, sardinjska akcijska stranka 1; skupno 552.

Ostalih 22 mest iz enotnega volivnega sedeža se razdeli, kakor sledi: LDF 4, DK 3, S 4, NB 3, R 3, MSI 2, M 2, sardinjska akcijska stranka 1.

Dokončni izidi za senat so sledeči:

DK 10.740.131 47,9%; LDF 6.955.229 31,0%; S 1.580.722 7,0%; NB 1.374.741 6,1%; R 637.433 2,9%; M 436.597 2,0%; MSI 244.646 1,1%; Neodvisni 278.351 1,2%.

Dokončni izidi za poslansko zbornico so sledeči:

DK 12.751.841 48,7%; LDF 8 milijonov 025.990 30,7%; S 1.860.528 7,1%; NB 1.001.156 3,8%; M 729.987 2,8; R 650.413 2,5%; MSI 525.408 2%; Kmetje 95.956 0,4%; Kršč. soc. 71.589 0,3%; Demosocialisti 56.203 0,2%; Unionisti 36.109 0,1%; Zveza bojevnikov 11.606 —%; druge liste 247.280 1,4%.

* * *

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 21. — Danes zvečer so bili objavljeni končnoveljavni podatki glede razdelitve poslanskih in senatnih mest posameznim strankam. Fronta je osvojila 182 poslanskih sedežev, torej več, kot so jih imeli 2. junija socialisti in komunisti. To je parlamentarni učinek nad 8 milijonov glasov, ki jih je dal najbolj del italijanskega naroda Ljudski demokratični fronti. Kakor je znano, sta 2. junija 1946, imeli komunistična in socialistična stranka skupno 8.800.000 glasov. Če upoštevamo, da je Saragatova lista zbrala skoraj 2 milijona glasov, je treba priznati, da je pridobila fronta milijon glasov več, kakor sta jih imeli obe veliki ljudski stranki dne 2. junija 1946.

To je uspeh Fronte v številkah. Res ne moremo zatrjevati o demokristjanih, ki so pridobili svojih 12 milijonov glasov in 306 sedežev v zbornici na škodo desničarskih strank, pri čemer je delala s svojo propagando konkurenco fašistom in uničila stranko Nittija, monarhiste in kvalunkviste, od katerih ni zbral niti njihov voditelj Giannini toliko glasov, da bi rešil svoj mandat.

Glede poteka volitev objavlja «Unità» razgovor s Togliattijem, ki ugotavlja, da

«VOLITVE OD 18. APRILA NISO BILE IZRAZ VOLJE ITALIJANSKEGA NARODA. TE VOLITVE NISO BILE SVOBODNE. TRIJE ELEMENTI NASILJA: PREVARA IN GOLJUFIJA SO POMAGALI OMEJEVATI IN ZATRETI POLITIČNO SVOBODO ITALIJANSKIH VOLIVNIH MNOŽIC».

Nato navaja Togliatti nadaljnja tri dejstva zunanjega vmešavanja, ki je obstojalo v grožnji izstradanja dežele, v grožnji z vojno in celo z uporabo atomske bombe. To vmešavanje je bilo izredno surovo in se še ni pripetilo v zgodovini modernega časa. Nadalje je nastopilo v masi vse duhovništvo, ki je izsiljevalo voljo volivcev. Končno je izzvala vlada pritisk na prebivalstvo in ga ustrahovala, kakor so pritisnili na delavce in jih ustrahovali njihovi delodajalci.

«Iz vseh teh razlogov», je izjavil Togliatti, «je treba zaključiti, da te volitve niso bile ne demokratične ne svobodne in to okolnost je treba povedati ljudstvu, kakor tudi vsemu svetu, Kljub vsemu temu bomo razumeli, da se je osem milijonov državljanov zbralo okoli Fronte, ki predstavlja silo, vzbujajočo veliko občudovanje, s katero bo morala reakcija računati. Pri tem je značilno, da je srednja Italija dala k temu uspehu svoj odločilni prispevek.»

Na vprašanje, če pomenijo te izjave, da Fronta ne bo priznala volivnih uspehov, je Togliatti odgovoril:

«Če bi volivnih rezultatov ne sprejeli, bi to pomenilo, da hočemo pozvati naše sile, naj odstranijo z vlade organizatorje nasilja in spletk. Smo že izjavili in ponavljamo, da to ni naš namen, kajti katera koli sila bi se hotela opreti na odprto borbo, bi se končala na škodo naše države, ki bi na to lahko izgubila svojo neodvisnost, da bi jo razkosali, kar bi bilo prav tako v škodo demokracije.»

Iz mesta Lecce poročajo, da so demokristjani v kraju Trepuzzi izvršili več napadov, pri čemer so oplenili hiše delavcev, ki so pristaši Fronte. Nekatere delavce so pretepli in ranili, nek vojni invalid pa je bil na glavi težko ranjen. Tajniku Confederterra so demokristjanske tolpe opustošile hišo, grdo ravnali so tudi z ženami in otroki. Neredi so trajali dva dni, ne da bi posredovala policija. Danes se je pridružil napadalcem proti delavcem tudi nek župan. Do podobnih dogodkov je prišlo tudi v kraju Lizzanello, kjer so vladni pristaši metali celo bombe proti hišam delavcev, ki so volili za fronto. Ko je končno vendar le nastopila leteča policija, je aretirala več oseb, seveda same somišljenike Fronte.

E. MILIČ

Jugoslovanska nota VS

zaradi preletavanja ameriških letal

LAKE SUCCESS, 21. — V pismu, ki ga je poslal glavnemu tajniku OZN, zahteva jugoslovanski delegat Vilfan, naj se sporoči članom Varnostnega sveta vsebina jugoslovanske note, ki našteva 21 preletov ameriških letal nad jugoslovanskimi vasmi ob meji med 1. januarjem in 31. marcem 1948. Pismo dodaja, da je jugoslovanska vlada zaman protestirala zaradi tega in da se nedovoljeni poleti nadaljujejo.

LENIN

genialni tvorec Sovjetske zveze, prve socialistične države na svetu.

(Ob 78. obletnici njegovega rojstva).

Pomnite, ljubite, proučujte Iljiča, našega učitelja, našega voditelja.

Borite se in premagujte sovražnike, notranje in zunanje — po Iljiču.

Ustvarjajte novo življenje, nove oblike življenja, novo kulturo — po Iljiču.

Nikdar se ne odpovejte malemu delu, zakaj iz malega raste veliko — tudi to je eno pomembnih sporočil Iljiča.

J. STALIN

Ljudstvo odločeno, da proslavi svoj praznik dela in miru!

Tržaško prebivalstvo ne dopušča nikakršnih omejitev prvomajskih proslav - Absurdna dovoljenja za prvomajske proslave s strani okupacijskih oblasti

Medtem, ko angloameriške okupacijske oblasti dnevno prejemajo kopico protestov tržaškega delovnega ljudstva zaradi namere, da bi preprečile delovnemu ljudstvu praznovanje prvega maja v središču mesta, so včeraj pozno zvečer okupacijske oblasti preko svoje poročevalske agencije objavile «seznam dovoljenih prvomajskih manifestacij».

Po tem seznamu dovoljuje okupacijska oblast «Koordinacijskemu odboru za prvomajske manifestacije», ki predstavlja šovinistične organizacije in združenja, 53 različnih prireditev, kar odgovarja točno vsem zahtevam, ki so jih le-te predložile. Koordinacijskemu odboru, ki predstavlja tržaško delovno ljudstvo, katero daje mestu delo in zaslužek pa so odobrili od 26 zahtevanih le 15 različnih manifestacij v okviru proslav prvega maja. Poleg tega so določili, da naj bi se bakliada vršila le na Montebellu in ne po mestnih ulicah. Glavna prvomajska manifestacija na trgu Unità in povorka po mestnih ulicah pa v seznamu prvomajskih proslav, ki so odobrene Koordinacijskemu odboru za proslavo prvega maja, sploh nista omenjeni. V seznamu pa, ki govori o dovoljenih manifestacijah šovinističnih skupin, pišejo, da je odobreno zborovanje na trgu Unità. Delovnemu ljudstvu pa so odrekli tudi uporabo prostorov na gradu in prireditve v javnem vrtu.

Na ta način podpirajo okupacijske oblasti na vsak način načrt, da bi prvega maja demonstrirala po tržaških ulicah skupina šovinističnih razgrajačev in teroristov, ki bi zaradi forme nosili rdeče zastave, dokler bi se jim seveda zljubilo, nakar bi uprizorili svoje peklenske načrte proti sedežem demokratičnih organizacij in demokratičnemu prebivalstvu na splošno.

Z istim ukrepom pa okupacijke oblasti tudi žalijo delovno ljudstvo, saj skušajo njegove tradicionalne proslave prvega maja, ki zaradi svoje veličastnosti ne bodo nikoli pozabljene, spremeniti v navadno vetno veselico nekje na periferiji.

Ako se gospodje pri okupacijskih oblasteh ne zavedajo absurdnosti svojih ukrepov, naj si preberejo proteste tržaškega delovnega ljudstva, proteste iz tovarn, protest partizanov, proteste iz Barkovelj, Konkonela, itd. itd. Kakor pravijo prebivalci Barkovelj v svojem protestu, ko zagotavljajo, da «je delovno ljudstvo trdno in odločeno, da proslavi praznik dela in miru ter ne bo dopustilo kakršnih koli omejitev v tem pogledu», misli vse tržaško delovno ljudstvo.

Okupacijske oblasti imajo še vedno čas popraviti svoje absurdne namere in prepričani smo, da bodo to tudi storile.

Zato ne moremo razumeti, da hočejo okupacijske oblasti s podobnimi ukazi proti volji delovnega ljudstva izzvati najhujše posledice in zanje prevzeti tudi vso materjelno in moralno odgovornost.

PO VOLITVAH V ITALIJI

De Gasperijeva stranka je torej dobila 12 milijonov, fronta pa 8 milijonov glasov. Poglejmo malo, kdo je glasoval za De Gasperija in zakaj.

Zanj so glasovali tisti, ki so doslej volili fašiste, kvalunkviste, monarhiste in druge reakcionarne eksponente, tisti, ki so tako rekoč včeraj slekli črno srajco, da bi se danes oblekli v črni talar. Njemu so dali svoj glas veleindustrijci in bankirji severne Italije ter latifundisti iz južne, obojim pa so se v velikih masah pridružili njihovi hlapci: najraznovrstnejša masa ljudi z nasprotujočimi si interesi, ki bo De Gasperiju služila za njegove protiljudske politične cilje. Ničče ni dvomil in ne dvomi o tem, da tisti, ki ima v rokah vsa gospodarska in zato tudi politična sredstva za zatiranje delovnega ljudstva, da bi bil voljan dopustiti, da bi se mu ta sredstva odvzela enostavno z rezultatom nekih volitev. Prej bo uporabil vsa sredstva, izrabil vse ogromne propagandne možnosti, pretvoril cerkve v dvorane za politična zborovanja, zlorabil državni aparat, uporabil vsa ogromna denarna sredstva, ki jih ima na razpolago, se poslužil lažnih socialistov in lažnih republikancev, ne bo se ustavil niti pred najogabnejšim varanjem na volitvah samih ter se poslužil vseh mogočih pretenj cerkvenega izobčenja in vseh drugih oblik cerkvenega terorja, poslužil se bo pretenj z odpusti in policijskega terorja. In vse to je De Gasperi s pomočjo papeža in vse cerkvene organizacije tudi storil. Če bi pa vse to ne pomagalo, bi se prav gotovo zatekel k oboroženim tolpam.

Tisti milijoni italijanskega delovnega ljudstva pa, ki so glasovali za ljudsko demokratično fronto, so tista zavedna in zavestna množica, ki je dokazala svojo solidarnost v izvajanju svoje programske politične akcije. To delovno ljudstvo je hrbtenica italijanskega naroda. To ljudstvo se je borilo in se bori proti interesom in silam, ki so imele in imajo naravnost nesramno in neomejeno podporo Amerike in Vatikana. Ni se ustrašilo borbe proti Trumanovim dolarjem in Schusterjevim anatemam. Borilo se je proti gospodarjem in njihovim hlapcem.

Za ljudsko fronto so bile volitve preizkušnja njenih sil, ki je morda pokazala, da fronta ni točno ocenila ogromni cerkveni pritisk, ki ga je organiziral mednarodni kapital, ki se je poslužil pretenj z oklopniki in angelji hkrati. Fronta je dokazala predvsem svojo politično zrelost tudi s tem, da je volila v popolnem redu in miru; dokazuje pa tudi, da bo sposobna razumeti pomen izida volitev v njegovem pravem pomenu svoje utrditve. pri teh volitvah, kajti fronta je od 2. junija 1947 pa do danes pridobila na sto tisoče glasov predvsem v južni Italiji. Fronta ni nazadovala. Ravno nasprotno: rezultati nam povedo, da je napredovala. Ničče je ne more in je tudi ne bo niti poizkušal ignorirati. Brez nje bodo sicer lahko poizkušali vladati, toda vladati proti njej ne bodo mogli. O tem tudi njeni nasprotniki ne dvomijo. Njena borba se bo nadaljevala.

In ta borba bo ostra. Geografski položaj Italije je namreč precej delikaten. Stari reakcionar Churchill je včeraj izjavil, da se mu zdi, kot da se je med nas vrnil stari prijatelj po tragičnem intermezzu» ter da je Italija s temi volitvami «zaslužila svoj prostor med glavnimi evropskimi silami», t. j. v zapadnem bloku, ki seveda ne vodi nikamor drugam kot do novega svetovnega konflikta. Tudi vse povojne tako imenovane demokratične ustanove v Italiji so šibke in nasedanje vabljivim besedam starega reakcionarja bi moglo priklicati nad Italijo leteče trdnjave in tanke. Sledila bi državljanska vojna. Torej vsekakor nelepi izgledi.

Fronta pa bo vsekakor spoštovala izid volitev, kakor se je tudi obvezala in bo predstavljala močno in strnjeno opozicijo v rimskem dvodomnem parlamentu ter se še bolj vztrajno in še z večjim navdušenjem borila za dosego ciljev svojega programa v prepričanju, da ji bo bodočnost dala prav ter da bo s to vsakodnevno in vztrajno borbo pripravila italijanske ljudske množice do tega, da bodo to zvezo med italijanskimi veleindustrijci, bankirji, veleposestniki, vatikanskim cerkvenim terorjem ter mednarodnimi imperialisti razbile ter izmebivši se straha pred to zvezo, ki za njegovo izvajanje ne izbira sredstev, zmagale.

PROCES PROTI GESTAPOVSKIM OVADUHOM V LJUBLJANI

Obtoženci so sodelovali pri uničevanju internirancev

LJUBLJANA, 21. — Pri včerajšnji razpravi proti gestapovskim ovaduhom je sodišče zaslišalo Janka Pufflerja, ki je priznal, da je sodeloval pri mučenju internirancev. Za njim je bil zaslišan Branko Diehl, ki je priznal, da je v taborišču delal na poizkusni postaji, kjer so uničevali ljudi. Priznal je tudi, da je bil od vsega začetka v vodstvu navidezne antifašistične organizacije, ki je bila kamuflaža, zato da se zaduši vsak odpor v taborišču. Nadalje je Diehl izjavil, da je pri poizkusih na živih ljudeh v taborišču sodelovala večina današnjih obtožencev in je zato uživala privilegije v taborišču.

Danes je sodišče zaslišalo obtoženega Stepišnika Milana. Tudi njega je ob okupaciji Gestapo aretirala, takoj nato pa je stopil v njegovo službo in se je vrinil v tovarno v Vevčah. Nato je Stepišnik opisal, kako se je dogovorno z gestapom kazal pristaša OF in kako so ga gestapo in domobranci poslali kot provokatorja v Dachau, kjer je takoj stopil v stike s tamkajšnjim gestapom in s soobtoženimi Borisom Kranjcem, Ličnom, Fakinom in Koširjem. Leta 1944 je bil izpuščen iz taborišča, vendar je ostal prostovoljno tamkaj v službi.

Za tem je bil zaslišan obtoženi inž. Karel Barle. Priznava, da je imel v zaporih v Gradcu stike z nadzornikom gestapa in da je v Dachauu imel kot provokator službo referenta «socialnega skrbstva». Od marca 1943 do konca svojega bivanja v Dachauu je Barle delal v poizkusnem laboratoriju taborišča. Na obtožbo, da je v Gradcu izdal nekatere antifašiste, izjavlja Barle, da je bil k temu zaveden od nekega Schreinerja. Dejal je, da je nehote ovajal ljudi in da se ni zavedal, da je deloval za gestapo.

Sodišče je zaslišalo nato obtoženega Vladimirja Lična, ki je priznal svojo krivdo. Pojasnil je, kako je soobtoženi Kranjc sprejel v Dachauu in mu dal zaposlitev pod pogojem, da ga bo informiral o vseh dogodkih, ki jih bo opazil v taborišču. Ličen je bil kasneje v zvezi s Stepišnikom, dokler ni prišel kot delavski nadzornik v Celovec. Tam je obveščal dr. Iglauerja o zadržanju tujih delavcev. Pri tem Ličen zopet prizna, da je s svojimi poročili vplival na postopanje dr. Iglauerja s tujimi delavci. Opravičuje se, da je storil to deloma podzavestno in zaradi težke duševne pobitosti. Na vprašanje javnega tožilca je Ličen potrdil, da je bil Košir agent gestapa.

Obtoženi Mirko Košir je izjavil, da se čuti krivega in priznava, da je pobegnil iz narodno-osvobodilne vojske in da je bil v stikih z načelnikom nemške policije v Ljubljani Duscho ter z lektorjem za nemški jezik na ljubljanski univerzi.

Na popoldanski razpravi se je nadaljevalo zaslišavanje obtožencev.

Tržaški vohun Saba

obsojen v Ljubljani

LJUBLJANA, 21. — Konec lanskega leta so aretirali v Sežani Saba Frančiška iz Trsta, ko je pripravljal kanal za ilegalni prenos tuje valute v Jugoslavijo. Preiskava pa je pokazala, da je Saba pokvarjen provokator in špijon, ki se je že leta 1942 prodal italijanski fašistični policiji Ovri in kot njihov agent vršil provokacije med antifašističnimi študenti tržaške univerze, zaradi česar je bila antifašistična organizacija razbita, večje število antifašistov pa aretiranih in internirani.

Nato se je že med okupacijo in po osvoboditvi vrinil v razne demokratične organizacije, prikazujoč se kot predan antifašist, da bi z razbijanjem in provokacijami razkrajal antifašistične vrste. V svojem koristoljubju se je bavil tudi s špekulantskimi in tihotapskimi posli, pri čemer je bil zaloten.

Saba je kmalu po osvoboditvi postal tudi agent sovražne špijonske službe v Trstu. Njej je dajal poročila, v katerih je nesramno klevetal demokratične organizacije STO-ja, njene predstavnike in organe državne oblasti FLRJ, hoteč prikazati, da se oblasti FLRJ vtikavajo v notranje zadeve STO-ja. Tako je dejal informacije in karakteristike o vodilnih funkcionarjih demokratičnih organizacij STO-ja češ da so sodelavci uprave državne varnosti FLRJ. Isti špijonski službi je dajal podatke o raznih predstavnikih državnih ustanov in družbenih organizacij FLRJ n. pr. o predstavnikih delegacije JDŽ, RK in Zavoda za izredne nabavke, ki so se nahajali na ozemlju STO-ja, ter jih podlo klevetal, da so funkcionarji ali sodelavci UDB FLRJ in da se v tem svojstvu zadržujejo na tem ozemlju. Trdil je, da so med demokratičnimi organizacijami STO-ja in oblastmi FLRJ ilegalni kanali, po katerih vzdržujejo ilegalne zveze.

Po nalogu sovražne špijonske službe je Saba Francesko izdelal ogaben provokatorski načrt, da bo pregovoril člane demokratičnih organizacij STO-ja, ki so mu brezpogojno zaupali, naj skupno z njim ugrabijo kakega prebivalca STO-ja, ki je znan kot nasprotnik FLRJ. Za ta posel je hotel sprovocirati tudi znanega člana antifašističnega odbora tovariša Jurišević. S tem je hotel prikazati, da vrše ugrabitve v Trstu člani demokratičnih organizacij STO-ja in to po nalogu oblasti FLRJ, kar naj bi dalo povod obtožbam proti FLRJ, slabitvi njenega ugleda in moči, ZVU pa za uradni nastop proti demokratičnim organizacijam STO-ja.

Ko se je obtoženec za vse te podle provokacije in zlonamerno klevetanje državnih organov FLRJ v soboto zagovarjal pred okrožnim ljudskim sodiščem v Ljubljani, je vsa očitana dejanja priznal. Sodišče ga je obsodilo na 15 let odvzema prostosti s prisilnim delom, po izdržani kazni pa na izgon iz države.

Pogreb na državne stroške

najboljšega poljskega rudarja

VARSAVA, 21. — Umrl je poljski delavec-stahanovec Petrowski. Prvikrat v poljski zgodovini bo prižavljan, čigar zasluga je, da je bil delavec in najboljši poljski rudar, pokopan na državne stroške. Ves tisk obžaluje smrt delavca, ki je bil simbol nezlomljive volje poljskega delavskega razreda, da premosti vse težave in si zgradi novo življenje.

LONDON. — Nadaljuje se stavka delavcev v avtomobilski industriji, ki traja že tretji teden.

Takole nas preštevajo...

Blagopokojni črnožolti imperialistični imperij, nato Sforza-Giolittijeva demokracija in končno sin tržaškega italijanskega iredentizma — fašizem, so nas zadnjih sto let takole preštevali in nas našteli, nas, tržaških Slovencev:

leta 1846	25.300
» 1857	39.533
» 1880	26.263
» 1890	27.725
» 1900	24.679
» 1910	56.916
» 1921	11.694
» 1931	nič

Poleg Slovencev pa je bilo tudi nekaj tisoč Hrvatov in Srbov.

O verodostojnosti teh statistik imperialistov seveda ne more biti govora. Največji tržaški iredentist Scipio Slataper je napisal, da je bilo l. 1900 v Trstu ne 24.679 Slovencev, temveč najmanj 40.000. Angelo Vivante, ki ni nikoli zatajil svojega italijanstva, pa piše leta 1912, da nas je bilo tedaj najmanj 80.000. Zakaj navajamo te številke? Zato, ker v nekem svojem članku včerajšnji «Trieste sera» omenja, da je sedaj v Trstu komaj 45.000 Slovencev in Hrvatov.

Seveda se pri tem baha, da ni iredentističen, temveč ravno nasprotno. Če bi bil Slataper še živ, bi jim prav gotovo povedal, da se Slovani pač malo hitreje množimo kot misli «Trieste sera», a Vivante bi znal oceniti, koliki je lahko prirastek prebivalstva v 40 letih na čez 80.000 prebivalcev. Zanima nas, koliko nas bodo našteli anglo-ameriški imperialisti ki so tudi specialisti za take reči.

Kako so potvorili stanje v slovenskih vaseh

Dokončni izidi za poslansko zbornico v goriških okoliških vaseh, ki spadajo v volivna okrožja mesta, in v ostalih vaseh goriške pokrajine:

	Lj. fr.	Demokr.	Saragat.	Repub.	Nac. blok	MSI
Kapriva	843	2376	267	14	43	14
Krmin	2491	3077	324	61	98	34
Doberdob	397	165	7	0	4	0
Doleuje	113	572	41	2	15	1
Fara	369	700	52	5	4	2
Fojan-Ravnopolje	746	681	188	5	6	0
Gradiška	1688	2029	230	46	48	30
Gradež	1068	3330	145	339	62	21
Marjan	442	628	52	2	8	0
Tržič	3943	7685	1295	277	205	115
Romans	1225	1379	107	1	11	3
Ronke	2183	2288	233	42	13	11
Zagraj	1354	1073	167	10	27	8
Škocijan	1644	1167	108	6	15	11
Pt. Peter ob Soči	570	413	68	25	5	1
Starancan	802	766	94	26	5	1
Turjak	475	785	49	0	1	12
Standrež I.	379	238	43	9	24	3
Standrež II.	348	257	45	6	13	5
Ločnik I.	71	341	78	3	6	5
Ločnik II.	114	368	56	3	8	4
Ločnik III.	165	410	77	2	3	3
Podgora I.	318	161	23	3	1	1
Podgora II.	184	231	53	3	3	4
Pevma	304	160	18	4	8	2
Oslavje	214	58	23	3	4	2

Nekateri demokristjanski listi že kričijo, da kljub temu, da se je v slovenskih vaseh popolnoma afirmirala Demokratična fronta, so njeni glasovi še nekako prerazporejeni z demokristjanskimi. Ta trik pa smo že prej razkrinkali. Od kod so prišli v slovenskih vaseh glasovi demokristjanom ali drugim listam? Ne od domačinov, ampak pa k večjemu od tistih, ki so bili demokristjani privlekli na slovenska volišča. To so predvsem policaji, finančne straže, oficirji, policija in vojaštvo. V Standrežu je n. pr. volilo preko 500 vojakov, povrh tega policija iz tamkajšne vojašnice, službujoči orožniki ter civilni dosljaki iz drugih krajev. Kljub temu ni dobila demokristjanska stranka niti 500 glasov za poslance. Ljudska fronta je dobila v slovenski vasi Standrež preko 700 glasov za poslance, kar pomeni da so Slovenci glasovali stoodstotno za slovenskega kandidata.

Na isti način so hoteli tudi drugod spremeniti na škodo zmagujoče ljudske fronte volivno razmerje z vnanjimi volivci.

Demokratične žene Tržaškega ozemlja so poslale polkovniku Gardnerju sledeči protest:

V imenu vseh slovenskih, italijanskih in hrvaških žena, ki so članice naše Antifašistične zveze, z ogorčenjem

PROTESTIRAMO

1. proti vašim kolonizacijskim sistemom, ki hočejo deliti ljudstvo, da bi ga bolje obvladali;

2. proti vašim ukrepom, ki hočejo preprečiti, da bi tržaško ljudstvo proslavilo prvi maj na ulicah in trgih samega mesta.

Obsojamo pred javnostjo reakcionarne, protiljudske in diktatorske nakane, ki jih hoče uvesti okupacijska uprava Tržaškega ozemlja.

ZATO IZJAVLJAMO:

Če se lahko prirejajo šovinistične manifestacije, katerim prisostvujejo vedno ljudje, ki niso od tukaj, v samem centru mesta, SE BO TUDI NAŠA LJUDSKA PRVOMAJSKA MANIFESTACIJA PRIREDILA V CENTRU MESTA.

Ker prav dobro vemo, da nikjer na svetu, kjer ne vlada odkrita fašistična diktatura, ni ljudstvo izpostavljeno takemu terorju in oviram,

ZAGOTAVLJAMO,

da bomo znali braniti pridobitve osvobodilne borbe in ne bomo dovolili, da bi kdor koli blatil našo zmago in padle.

Prvega maja, ko bo vse tržaško ljudstvo proslavljalo svoj praznik, bo ponovno odločno zahtevalo:

MIR, SVOBODO IN DELO!

FAŠISTI STRELJALI proti krožku „Perossa"

Ranili so v nogo 36-letno Terezijo Curluzzi

Policijsko poročilo napada ne omenja

TRST, 21. (ATI) — Nocoj ob 22.50 je skupina približno 30 pobalinov odšla od bližine trga Cavana ob petju pesmi «Bombe e pugnali» in «Noi di via Cavana» po ulici sv. Mihaela v smeri proti kulturnemu krožku «Perossa» v ulici S. Vito 3.

Ko so dospeli do vhoda krožka, so pobalini najprej skušali vdreti v prostore krožka, toda ko so opazili, da je tamkaj veliko število ljudi, so izstrelili proti vhodu pet strelov. Pri tem je bila na levi nogi ranjena Terezija Carluzzi, stara 36 let, ki je ravno v tistem trenutku hotela vstopiti v poslopje krožka v višini gostilne «Erminio», v ulici S. Vito 5.

Člani krožka so o dogodku takoj obvestili policijo, ki pa je prišla na mesto z znatno zamudo, tako da so imeli napadalci še dovolj časa, da so se nemoteno odstranili. Še dolgo časa pa so peli svoje himne na trgu Canal, nakar so odšli v središče mesta.

Ranjeno Terezijo Carluzzi so odpeljali v bolnico, kjer so jo obvezali, in se je nato vrnila domov.

* * *

Policijsko poročilo seveda molči o fašistični skupini, o prepevanju fašističnih pesmi in ne omenja, da so iz te skupine odšli nekaj strelov proti krožku Perossa. Poročilo zatrjuje, da je Carluzzijevo «slučajno zadel drobec nekega izstrelka, ko je šla iz gostilne Erminio».

Mislimo, da k temu ni potreben nikak komentar, saj smo že navajeni podobnih «nepristranskih» poročil.

Beneš sprejel bolgarsko delegacijo

PRAGA, 21. — Predsednik dr. Edvard Beneš je v svoji rezidenci Sezimovy Usti sprejel danes bolgarsko vladno delegacijo, ki jo vodi Georgij Dimitrov.

Spomenica o Koroški

bo predložena v torek

LONDON, 21. — Namestniki za Avstrijo so se danes zopet sestali. Danes je jugoslovanska vlada sporočila, da bo predložila najpozneje v torek spomenico o svojem stališču glede vprašanja mej z Avstrijo in da bodo jugoslovanski delegati na razpolago namestnikom od srede dalje.

Slovani hočejo zagotoviti svetovni mir

PRAGA, 21. — Na potovanju v Prago je češkoslovaško prebivalstvo na vseh postajah navdušeno pozdravljalo bolgarsko delegacijo. Ob prihodu v Prago je ministrski predsednik Gottwald izrekel dobrodošlico delegaciji in med drugim izjavil: Pogodba, ki jo bomo podpisali, bo pred vsem svetom pokazala voljo Slovanov, da zagotovijo svetovni mir z mednarodnim sodelovanjem.

V svojem odgovoru je Dimitrov izjavil, da ne bo nobena imperialistična spletka mogla nikoli ovirati bolgarsko-češkoslovaških odnosov. Vedno bolj se poglablja bratsko sodelovanje, na čelu katerega je Sovjetska zveza.

Ob 16.30 so se začeli razgovori za sklenitev pogodbe.

HAVANA. — Neznanci so odšli proti sovjetskemu poslaništvu v Havani več strelov. Ni bilo nobene žrtve.

Vsi in vse za čim večji uspeh prvomajskih proslav!

TRŽAŠKI DNEVNIK

Deveti dan stavke pekovskih pomočnikov

Stavka pekovskih pomočnikov traja že deveti dan. Po skupščini, ki je bila predvčerajšnjim zvečer v prisotnosti zastopnikov tržaškega tiska, ni v stavkovnem gibanju nobenih izprememb. Pekovski pomočniki stavkajo odločno in enotno.

Pričakuje se sicer, da bo tudi Delavska zbornica podvzela iste korake, če ne bo ostala pri svoji stavkokaški tradiciji. Vsekakor pa pristop Delavske zbornice k stavki ne bo pomenil nič posebnega, saj šteje med pekovskimi pomočniki le okrog dvajset članov, od katerih pa tudi marsikateri stavkajo.

Problem stavke obstaja namreč v dejstvu, da zalagajo trg s kruhom delodajalci, ki so za peko «mobilizirali» svoje družine in prijatelje, ali pa so obljubili bogato plačilo pripadnikom drugih kategorij, predvsem pa študentom in brezposelnim uradnikom, kateri seveda niso člani nobene sindikalne organizacije.

Jasno je, da se bodo gospodje delodajalci nekega dne že naveličali delati, vendar pekovski pomočniki ne nameravajo tega čakati. V kolikor se ne brigajo za stvar odločilni uradi oblasti, da bi preprečili peko kruha nekvalificiranemu osebju, se bodo morali pobigati pač stavkajoči sami, da si zagotove svojo zmago.

Kratka seja občinskega sveta

Se preden je začel sejati svet, je svetnik Lago predlagal, da bi poslali brzojavni čestitki predsedniku italijanske republike in De Gasperiju «za zmago civilizacije nad nasiljem». Brez posebnih ceremonij so sprejeli to zadevo in sklenili, da bodo na posebni seji pilili besedilo. Kot edina točka dnevnega reda se je zopet pojavilo vprašanje pogrebnih podjetij. Sinoči so brez posebne debate obnovili za nadaljnje tri mesece pogodbo med mestno občino in pogrebnimi podjetji. Pogodba velja do konca junija t. l. Med slučajnostmi je bilo najvažnejše poročilo, da so bila odobrena obnovitvena dela v ljudski šoli v ulici Ruggero Manna. Poleg tega je ing. Forti poročal o nujnih gradbenih delih in o 2% fondu, s katerim naj bi se je občina razbremenila raznih stroškov pri oddaji gradbenih del. Oživitev tega fonda pa je preprečila VU.

Kaj bi bilo, če...

Včeraj smo pod tem naslovom poročali, kako je znana Zarotti Santina napadla in zmerjala neko perico iz Lonjerja. Pri poročilu se je vrnila neljuba pomota, ker namreč ni bila z Zarottijevo njena sestra s hčerjo, pač pa njena znanka B. E. s svojo hčerjo, s katero sta skupaj igrali njuno «igralsko» vlogo na procesu proti Lonjercem.

Kmetijska nabav. in prodaj. zadruga z o. j. v Trstu U. Foscolo, 1

sklicuje REDNI OBČNI ZBOR

svojih članov za nedeljo 25. aprila 1948 ob 9 pri Sv. Ivanu — dvorana Prosv. društva «Sl. Skamperle» — s sledečim dnevnim redom.

1.) **Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.**
2.) **Poročilo upravnega odbora in čitanje bilance za leto 1947.**
3.) **Poročilo nadzornega odbora s predlogom odobritve bilance za leto 1947.**
4.) **Izvolitev upravnega in nadzornega odbora.**
5.) **Slučajnosti.**

Po zadružnih pravilih sme na občnem zboru član zadruge zastopati največ pet drugih članov s pismenim pooblastilom.

V primeru, da ne bi bilo ob napovedanem dnevu in uri prisotno zadostno število članov, se sklicuje občni zbor v drugo za isti dan ob 10 v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen ob vsakem številu prisotnih članov.

UPRAVNI ODBOR ZADRUGE

Diskusije na predloge sindikalnih organizacij

VČERAJ ZJUTRAJ JE BIL NA URADU ZA DELO SESTANEK GLEDE ZAČETKA POGAJANJ O NOVI SPLOŠNI POGODBI ZA DELAVSTVO, KI BODO V SOBOTO — V PETEK SE NADALJUJEJO RAZGOVORI O TOVARNIŠKIH ODBORIH IN SESTANKIH DELAVSTVA NA KRAJU ZAPOSLITVE

Včeraj zjutraj je bil otvoritveni sestanek za začetek pogajanj o novi splošni pogodbi za delavstvo in nameščenstvo naše industrije. To srečanje predstavnikov sindikalnih organizacij s predstavniki industrijcev ter predstavniki urada za delo okupacijskih oblasti je bilo določeno že pred nekaj dnevi in je imelo preliminarni značaj glede pogajanj, ki se bodo začela v soboto zjutraj na uradu za delo.

V toku včerajšnjega sestanka pa so izdelali načrt za potek razgovorov, ki se bodo razvijali okrog teh treh vprašanj:

1. kolektivna pogodba za industrijske nameščence;
2. kolektivna pogodba za stavbne nameščence;
3. kolektivna industrijska pogodba za delavstvo.

V soboto bodo začeli z obravnavo prvega problema t. j. o kolektivni pogodbi za industrijske nameščence.

Predloge za rešitev vseh treh problemov so izdelali Enotni sindikati in Delavska zbornica. Omenjeni predlogi, za katere sta se sindikalni organizaciji v celoti zedinili, so bili predloženi že pred nekaj meseci odgovornim uradom okupacijskih oblasti. Kljub temu so se pogajanja začela šele sedaj.

Predstavniki Delavske zbornice so še sicer dolgo časa obotavljali za sprejem predloga v taki obliki, kot so ga iznesli Enotni sindikati, opirajoč se na kolektivne pogodbe v Italiji. K temu sta gospode od Delavske zbornice vodila bržkone dva vzroka: stalna pripravljenost, da vedno ugode čimbolj delodajalcem, predvsem pa politična špekulacija, da bi z uveljavljanjem pogodb, ki so v veljavi v Italiji, dokazovali nekakšno povezanost našega ozemlja z Italijo.

V koliko držijo naše ugotovitve za vzroke zadržanja Delavske zbornice, dokazujejo tudi razgovori o tovarniških odborih in sestankih na kraju zaposlitve, ki so bili, kakor smo že poročali, v prejšnjih dneh. Enotni sindikati so namreč poskušali razgovore o tovarniških odborih in sestankih na kraju zaposlitve vnesti v splošna pogajanja za sklenitev omenjenih kolektivnih pogodb. Ker delodajalci in urad za delo na to niso pristali, so začeli razgovori o tovarniških odborih in sestankih na kraju zaposlitve posebej. Na teh sestankih se predstavniki Delavske zbornice sicer strinjajo s stališčem Enotnih sindikatov, ki zahtevajo, da morajo imeti tovarniški odbori značaj sindikalne podružnice na bazi, ki je neposredno povezana s centrom sindikalne organizacije, čeprav so se v začetku opirali na razmere v Italiji, kjer tovarniške komisije, ki naj bi imele isti pomen kot tovarniški odbori, nimajo direktne zveze s centrom sindikalne organizacije in životarijo docela izolirano v okviru svojega podjetja. Vendar molčečnost predstavnikov Delavske zbornice v najostrejših diskusijah še vedno daje sumiti, da se predstavniki Delavske zbornice še niso docela odrekli svojemu prvotnemu stališču, ki ima identične vzroke, kot zgoraj omenjeno stališče DZ, v zvezi s predlogom za kolektivne pogodbe. Enako velja tudi za razgovore glede zahteve Enotnih sindikatov, da morajo biti člani tovarniških odborov izključeni iz produkcije, kar v bistvu pomeni priznanje sedanjega stanja v tovarnah, priznanje funkcije tovarniških odborov v takšni meri in obliki, kot si jo je delavstvo z osvoboditvijo priborilo, kar pa delavstvo Italije tudi še ni izvojevalo.

Razgovori glede teh vprašanj pa se bodo nadaljevali v petek zjutraj.

Enotni sindikati tako stoje odločno na obeh bojiščih. Potek razgovorov in pogajanj bo ponovno dokazal v Enotnih sindikatih energičnega zagovornika pravic delovnih ljudi, ter energičnega branitelja naše industrije v interesu vsega prebivalstva, ki to dokazuje z velikim zanimanjem za začeta pogajanja.

Izlet v Zagreb na velesejem

Enotni sindikati pripravljajo v sodelovanju s Centrom za ljudsko prosveto in ZDTV velik izlet v Zagreb.

Do železniške postaje na Hrpeljah bodo izletniki potovali z avtom, od tam naprej pa s posebnim vlakom. Odhod zvečer v petek dne 7. maja, povratek v jutranjih urah v ponedeljek dne 10. maja. Vožnja s hrano, prenočiščem, ogled velesejma in drugo bo stalo skupno 1850 lir.

Prijave sprejemajo Enotni sindikati na sedežih in se zaključijo zvečer 26. aprila. Istočasno z vpisom je treba položiti vsaj 500 lir, ostalo pa ob dvigu listka dne 3. maja.

Število razpoložljivih mest je omejeno.

Organizacijski odbor

Za zboljšanje razmer v kmetijstvu

Kmetovalcem se morajo plačati razlaščena zemljišča - plačati odškodnina za poškodovana zemljišča. Določiti je treba bolezensko zavarovanje malemu kmetu

O gospodarskih težavah tržaške male trgovine in obrti, ki je v zadnjem času prišla v kritičen položaj zaradi splošnega zastoja in previsokega obdavčenja, smo že večkrat razpravljali. Toda v enako slabem gospodarskem stanju je iz istih razlogov tudi kmetijstvo v anglo-ameriški coni Tržaškega ozemlja o čemer smo že, večkrat pisali in kar so iznesli tudi Enotni sindikati v svojem ekspozeju okupacijskim oblastem. Ne samo pretirane davčne obremenitve in skoro redna suša pritiskajo na gospodarsko življenje našega kmeta, ampak so tudi drugi nerešeni kmetijski problemi, ki imajo svoj izvor še v stari fašistični zakonodaji.

Na zadnjem sestanku kmetijske strokovne zveze v Trstu v prostorih ES pa so kmetijski predstavniki iz tržaške okolice in Krasa obravnavali vsa perečа vprašanja. Sprejet je bil sklep, ki ga je kmetijska strokovna zveza ES poslala kmetijskemu oddelku vojaške uprave, v katerem zahtevajo rešitev sledečih vprašanjih: Splošen ukaz št. 141, ki se nanaša na plačilo zemljiških najemnin, je zlasti po najnovejši razsodbi višje agrarne komisije pri tržaškem okrožnem sodišču z gospodarskega vidika nesprejemljiv. Doslej je nižja komisija razlagala ta ukaz tako, da je zemljiški najemnik plačal najemnino lastniku na podlagi cen žita iz prejšnjega leta oziroma po cenah, ki jih je vlada določila za dotično leto, kosta najemnik in lastnik najemno pogodbo obnovila. To je bilo redno 11. novembra vsakega leta. Na absurdno in za najemnika škodljivo stališče pa se je postavila višja agrarna komisija, ko je odredila plačilo najemnine po ceni žita, ki ga bo oblast šele pozneje določila. Komisija pa je šla v nekem primeru še bolj daleč, ko je naložila plačilo višje najemnine, kakor jo je lastnik sam zahteval. Do takšnih razsodb vodi nejasnost omenjene odredbe, katere službena razlaga povečava najemniku gospodarske težave na ta način, ker on ob sklepanju nove najemne pogodbe ve, koliko najemnine bo moral plačati gospodarju za isto agrarno leto. S tem ga spravlja v negotovost pri njegovi gospodarskih računih. Te in druge nepopolnosti v zvezi s to odredbo naj se spremenijo in prilagodijo posebnim kmetijskim razmeram na Tržaškem ozemlju.

S posebnim predpisom naj bo določeno, da so gradbena podjetja, ki gradijo cesto Trst-Trbiž obvezana povrniti povzročeno škodo in plačati odškodnino za razlaščena zemljišča. Okupacijske čete so naredile s prevozi, jahanjem in prijavah že škode našim kmetovalcem. Zato naj kmetijski oddelek posreduje pri odgovornih organih, da bi bila ta škoda oškodovancem čim prej povrnjena.

Davki, ki težko obremenjujejo zlasti male kmetovalce, naj se znižajo upoštevajoč slabo rodovitnost kraške zemlje. Predpisi o plačilu poenotenih kmetijskih davščin se morajo spremeniti, ker so za naše kmetijstvo nesprejemljivi. Potrebna je tudi ponovna vzpostavitev in delovanje nadzorne komisije, ki je že bila imenovana. Razširiti je treba na kmetijstvo socialno skrbstvo, zlasti predpisati bolezensko zavarovanje za male kmetovalce. Rok trajanja najemnih in polovinarskih pogodb naj se s posebnim zakonskim predpisom določi med 9. in 12. letom. Vse odpovedi najemnih pogodb, ki so vložene brez opravičenega vzroka, pa naj se razveljavijo.

Da bi se te upravičene zahteve naših kmetovalcev pretresle in rešile v zahtevanem smislu, kar bi olajšalo težak gospodarski položaj kmetovalcev, je strokovna zveza ES predlagala pri vojaški upravi sklicanje posebne konference. Če je odgovorni upravi kaj do resničnega izboljšanja kmetijskih razmer v smislu razloženih zahtev, bo to z delom pokazala.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za partizanski kongres so darovale žene iz Ricmanj 47 kg raznega živeža, 2 kg masti, 1 kg sladkorja in 2130 lir.

Za CERNECCO BRUNO:

kot pomoč k stroškom za zdravljenje s streptomicinom darujejo: rajonski odbor SIAU 2000 lir, rajonski odbor ASIZZ Selhaus-Jenko in Pipan Emilio po 500 lir, Faeh Ema, Rigutti, Kodrič, Sirca Viktor, Colautti po 200 lir, Mezzina, Zakrajšek, Kocjančič, Bosco Ana, Zorzet, Fortunato, Noretta, Kodrič Laura, Godina, Kodrič, Flego, Caprigllone, Gotti, Franco, Mislej, Jerman, Poropat, Sušteršič, Dolgan Jakob, Giraldi, Macarol, Marin, Bisiani, Urbino, Plojer, Figlicla Achille, Delavska zadruga, Korenika, Rumec, Pregarc in Miani po 100 lir; Maccarona 80 lir, Zlobec 70 lir, Jenko, Cozzi, Sacheti, Paoli, Ranfa, Agnelino, Bertocchi, Baroli, Coretti, Bandel, Ivalič, Dolinc, Sirca Laura, Corbo, Botazolli, Gustinčič, Kerpan, Ursan, Cavallini po 50 lir; Macarol 75 lir, Bankovič 40, Cereta 30, Carli 30, Anica Nazlo 30, Violetta 50, Gjunšič 15, N.N. 29, Nježuta 20, Paoli 25, Garboni 20, Toskan 25, Alvira 20 lir. Skupno 9.109 lir.

V imenu družine Cernecca se ASIZZ Sv. Ane zahvaljuje darovalcem ter apelira na vse prebivalstvo, da prispeva po svojih močeh.

2000 ljudi na Kolonkovcu zahteva volitve

Protest zaradi namer okupacijskih oblasti, ki bi preprečile delovnemu ljudstvu proslavo prvega maja v središču mesta

Izvedeli smo, da se je včeraj zvečer zbralo na trgu na Kolonkovcu okrog dva tisoč ljudi z namenom, da tako izpričajo svoj protest proti postopanju policije, ki poskuša preprečevati zborovanja in sestanke.

Ljudstvu je spregovoril tovariš, ki je v svojih izvajanjih omenil volitve v Italiji in izrazil odločno voljo vsega prebivalstva, da okupacijske oblasti nemudoma razpišejo volitve v organe javne uprave, katere so se vršile po končani borbi proti fašizmu že po vseh državah v Evropi. Govornik je nato tudi poudaril, da ljudstvo ne more dopustiti, da bi okupacijske oblasti s svojimi ukrepi dajale Veliki trg (Unità) na razpolago fašistom in esulom ter tako odrekale delovnemu ljudstvu tradicionalno proslavo 1. maja v središču mesta.

Med zborovanjem je bila sprejeta tudi resolucija. Zborovanje samo pa se je zaključilo s prepevanjem partizanskih in delavskih pesmi.

Policija, ki se je približala središču vasi na jeepu, se je takoj oddaljila, ne da bi poskušala podvzemati kakršnih koli korakov proti množici zborovalcev.

Ples Zveze dijakov Trsta in ozemlja

Zveza dijakov za Trst in ozemlje priredi v nedeljo 25. aprila v krožku grafikov (v ulici Trento št. 2) ples, ki bo trajal od 15.30 do 19.30. Da bo prireditev še bolj zanimiva, bodo tekmovanja v tangu in valčku. Vabljeni so vsi dijaki, da se tega plesa udeležijo.

Prometna nezgoda pred sodiščem

Včeraj zjutraj je okrožno sodišče obravnavalo cestni incident, ki se je zgodil že 9. aprila 1946 pri mitnici v Barkovljah. Tedaj je policijski agent Ivan Tanasi dirjal z največjo brzino proti mestu in pri tem podrl 16-letnega študenta Manlia Celana. Ta je tedaj pri tej nezgodi skoraj izgubil levo nogo. Čeprav je Tanasi obtožen namernih težkih poškodb zaradi pomanjkljive sposobnosti, da bi vozil motorno kolo in da je kršil cestne prometne predpise glede prehitevanja, kaže, da je bil precej odgovoren pri incidentu sam študent. Ko je motor pridirjal proti njemu, se je Celano umaknil proti sredi ceste, namesto da bi se pomaknil na rob cestišča. Po čitanju sodnih aktov pa je bila razprava odgodena, ker je okrožno sodišče sklenilo, da ne spada zadeva v njegovo pristojnost ter je zato zadevo predalo okrajnemu sodišču. Obtoženca je zbranil odvetnik Muscolin, zastopnik zasebne stranke je bil odvetnik Kezich, predsednik sodišča Nachich, tožilec Longo.

Predsednik conskega sveta

nam je poslal pismo, v katerem se (glede našega članka v št. 876) opravičuje zaradi tega, ker nas ni povabil na zadnjo sejo conskega sveta in obljublja, da se kaj takega v bodoče ne bo več zgodilo.

Jemljemo v vednost s pripombo, da se nam vendarle zdi čudno, da se kaj takega zgodi večkrat le slovenskim demokratičnim novinarjem.

Pes jo je ugriznil

Včeraj okrog 15 pe šla 43-letna Ottochian Antonija, ki stanuje v ul. Mazzini 21 mimo cerkve Madonna del mare pri Sv. Vidu. Tam pa jo je nenadoma napadel hud pes, in preden so ji mogli pomagati ljudje, ki so pritekli na njeno vpitje ji je povzročil več ran na rokah, podlaktu in na spodnjem delu trebuha.

Ottocianovo so odpeljali z rešilnim vozom v bolnico, kjer se bo zdravila 10 dni.

PROSVETNA DRUŠTVA

Kulturni krožek «Cermeli» vabi vse člane in prijatelje na javno zborovanje, ki bo danes 22. t. m. ob 20.30, ko bo govoril tov. Vidali o sedanjem položaju Trsta.

V petek 23. t. m. bo v P. D. «P. Tomažič» ob 20 predavanje v slovenščini. Vabljeni so vsi Slovenci IV. okraja in člani P. D. «Ivan Cankar».

Večer smeha v Lonjerju priredi v soboto 24. t. m. ob 21 prosvetno društvo Lonjer s sodelovanjem članov SNG.

Niti 10 dni nas ne loči več

OD 1. MAJA. ZATO JE POTREBNO POPRAVITI ŠE ZADNJE NAPAKE TELOVADNIH GIBOV. NA SLIKI VIDIMO KOPRSKE ČLANE OB KONCU DRUGE VAJE

FIZKULTURA

Mednarodna kolesarska tekma za „TROFEJO LAVORATORA"

V okviru športnega tedna 1. maja med 24. aprilom in 2. majem bo na sporedu tudi mednarodna kolesarska tekma, kjer bo sodelovalo poleg tržaških tudi mnogo znanih tujih kolesarjev

Odbor za proslavo 1. maja in «Il Lavoratore» bodo prevzeli pokroviteljstvo mednarodne kolesarske tekme v organizaciji F. K. Ponziana Lj., ki bo 2. maja s sodelovanjem raznih tujih in domačih kolesarjev.

Tekma bo na sledeči progi: Barkovlje, Sesljan, nova avtomobilska cesta, Opčine, Facanoni, Bazovica, Trebče, Opčine, Sesljan, cesta na svetilnik, Prosek, Nabrežina, Sesljan, nova avtomobilska cesta, Opčine, Trebče, Bazovica, Dazio, Boljunec, Domjo in prihod na stadion. Proga je dolga približno 115 km. Tekmujejo lahko vsi diletanti in juniori ne glede na članstvo v kateri koli zvezi.

Prijave prejema do 29. t. m. tajništvo F. K. Ponziane Lj. skupno s takso 20 lir za diletante ter 15 lir za juniorje. Zbor atletov bo ob 10 pri baru Costarica na Goldonijevem trgu. Ob 11 pa bo dan v Barkovljah start. Na progi bodo leteči in tajni pregledi. Morebitne pritožbe bo sprejemal sodniški zbor najkasneje do 1.20 ure po tekmi skupno s 500 lirami pritožbene pristojbine. Samo pri sodniškem zboru registrirani avtomobili in motocikli bodo lahko spremljali tekmovalce. Organizacijsko društvo pa ne bo sprejelo nobenih odgovornosti za morebitne poškodbe in nesreče.

Nagrade: 1) nagrada v vrednosti 10.000 lir in velika medalja; 2) 8000 lir in velika medalja; 3) 7000 lir in medalja; 4) 5000 lir in srednja medalja; 5) 4000 lir in srednja medalja; 6) 3000 lir in srednja medalja; 7) 2.500 lir in majhna medalja; 8 2000 lir in majhna medalja; 9) 1500 lir in majhna medalja; 10) 1000 lir in majhna medalja.

Nagrade reprezentancam: Trofejo «Lavoratora» bo dobila reprezentanca, ki bo imela največ tekmovalcev med prvimi desetimi, pokal koordinacijskega odbora za proslavo 1. maja bo dobilo društvo z največjim številom v maksimalnem času na cilj dospelih tekmovalcev. Morebitne nagrade ciljev in drugo bomo naknadno objavili. Do sedaj so se sledeči italijanski kolesarji prijavili: Remo Memo, Montanaro Bruno, Cavallari Romano in Ceruti Sergio.

Telovadni čevlji za 1. maj

Vsi telovadci, mladina in deca, bodo nastopali v belih telovadnih čevljih ali belih copatah, ki si jih pa morajo telovadci nabaviti sami. Kdor si ne more kupiti telovadnih čevljev, naj si da napraviti copate iz belega platna.

V nedeljo 25. aprila v Trstu Partizan - Ponziana Lj.

V nedeljo se bo jugoslovansko nogometno prvenstvo nadaljevalo. Partizan bo prišel v Trst s svojo najboljšo postavo.

Vodstvo Ponziana Lj. je objavilo, da je vest, ki so jo nekateri krajevni listi prinesli o srečanju Ponziane s Hajdukom na Reki, popolnoma neresnična. Srečanje je bilo preloženo na kasnejši čas, ker Hajduk ni dobil dovoljenja za prihod v Trst.

ZDTV — odsek za košarko

Vsi člani moške reprezentance v košarki so vabljeni na trening, ki bo danes 22. t. m. ob 19 na igrišču CRDA.

Sprejem inozemskih atletov

ki bodo sodelovali pri Športnem tednu 1. maja

V soboto ob 20 bo v dvorani DSZ ES v ul. Conti 11 sprejem vseh atletov Italije, Jugoslavije, Madžarske in Češkoslovaške, kjer bo tudi majhna zakuska.

K prejemu so vabljeni tudi športni uredniki krajevnih listov.

Vozni red na progi Trst-Ižola-Piran-Umag

Ob delavnikih

Parnik «Trst»: Odhod iz Umaga ob 4.40 (sončna ura), iz Pirana ob 5.50, iz Ižole ob 6.35. Prihod v Trst ob 8.35 (legalna ura). Odhod iz Trsta ob 17.30 (legalna ura), iz Ižole ob 17.35 (sončna ura), iz Pirana ob 18.10, prihod v Umag ob 19.15.

Štirinajstdnevno ob nedeljah

Odhod iz Umaga ob 6 (sončna ura), iz Pirana ob 7, iz Ižole ob 7.35, prihod v Trst ob 9.30 (legalna ura). Odhod iz Trsta ob 18 (legalna ura), iz Ižole ob 18.05 (sončna ura), iz Pirana ob 18.45, prihod v Umag ob 19.45 (sončna ura).

Ob delavnikih

Parnik «Vida»: Odhod iz Pirana ob 4.45 (sončna ura), iz Ižole ob 5.20, prihod v Trst ob 7.10 (legalna ura). Odhod iz Trsta ob 12 (legalna ura), iz Ižole ob 12 (sončna ura), prihod v Piran ob 12.30 (sončna ura). Odhod iz Pirana ob 13.30, iz Ižole ob 14.05, prihod v Trst ob 16.05 (legalna ura). Odhod iz Trsta ob 18.15 (legalna ura), iz Ižole ob 18.15 (sončna ura), prihod v Piran ob 18.50.

Štirinajstdnevno ob nedeljah

Odhod iz Pirana ob 7 (sončna ura), iz Ižole ob 7.35, prihod v Trst ob 9.30 (legalna ura). Odhod iz Trsta ob 18 (legalna ura), iz Ižole ob 18.05 (sončna ura), prihod v Piran ob 18.40 (sončna ura).

Amerikanci ranili mlado dekle

Prejšnjo noč kmalu po polnoči je prišla neka ženska pred sedež vojaške policije v ul. S. Lazzaro. Tik pred glavnimi vrati se je pred očmi stražnika zgrudila na tla in padla v nezavest. Dva civilna policaja, ki sta prihitela tja, sta jo s pomočjo vojaških policistov prenesla v hišo, kjer so ugotovili, da je ženska ranjena.

Zato so poklicali avtoambulanco Rdečega križa. Zdravnik je pri pregledu ugotovil, da ima ženska, ki je 21-letna Ines Meneghetti in stanuje pri neki družini v ul. Rittmeyer, večjo rano na prsih in lažji pretres možganov.

Ko so jo za silo obvezali, je izjavila, da je bila na potu domov, ko so jo ustavili ameriški vojaki in jo začeli nadlegovati. Ker ni hotela ugoditi njihovim željam, so ji začeli trgati obleko in so jo ranili.

Kultura KNJIGE - GLEDALIŠČE - KONCERTI RAZSTAVE - FILMI - KRITIKE - DROBTINE

Krstna predstava italijanske drame na Reki

V reškem gledališču so ta mesec prvič igrali dramo «Za masko» (Dietro la maschera), ki jo je spisal v italijanskem jeziku domači pisatelj Piero Rismondo.

Dogodek se razvija v dobi od pádca Mussolinija do kapitulacije Italije v septembru 1943 v hotelu Hrvata Ribničeka, na obali med Opatjo in Lovranom. V tisti dobi se je istrsko ljudstvo in to ne samo Hrvati, ampak tudi dobršen del Italijanov, pridružilo množično osvobodilnemu gibanju za dokončno uničenje fašizma tudi v Istri.

Prav zaradi kraja in časa, v katerem se dejanje odigrava, ima delo še posebno važnost. Poleg tega je še dejstvo, da je drama napisana v italijanščini in torej obravnava probleme, ki so za italijanski narod v današnjih dneh bolj aktualni kot kdaj koli.

Ljudje, ki nastopajo v drami so zelo raznovrstni, tako po svojem jeziku, kakor tudi po svojem mišljenju. Vendar pa se večina njih skriva «za masko», da bi tako zakrili svoje pravo mišljenje in se rešili preganjanja od strani fašizma. Pri premieri na Reki sta poleg domačih igralcev nastopala še dva člana Hrvatske drame in je predstava prav dobro uspela. Pripomniti pa moramo, da pisatelj, ki je dobro pogodil značaje Italijanov in Nemcev ni imel iste sreče pri orisanju značajev istrskih Hrvatov, razen najbližjih domačinov.

«Poslanka Angelina» v Ameriki

Film «Poslanka Angelina» predvajajo sedaj tudi v severni Ameriki. V New Yorku so se kritiki pohvalno izrazili o igri Ane Magnani, dočim pa niso zadovoljni z dejanjem samim, ki se jim menda zdi preveč «levičarsko». Italijanski filmi so bili pred vojno v New Yorku predvajani navadnole po kinodvoranah za italijansko publiko. Sedaj pa gredo počasih med ljudi tudi izven tega kroga.

Za kulturno sodelovanje

Angleški pisatelj Julijan Huxley je pred nedavnim izjavil, da je za ohranitev miru potrebno utrjevati razumsko in moralno solidarnost človeštva. To bomo dosegli z mednarodnim sodelovanjem na kulturnem polju. Boriti se moramo proti nepismenosti po vsem svetu in pospeševati razvoj znanosti in kulture zlasti v tistih krajih, ki so bili od vojne najbolj prizadeti.

Poskrbeti bo treba tudi za organizacijo potrebnih šol, za izdajo primernih šolskih knjig in podpirati prevode levoslovnih in znanstvenih del v druge jezike. Mednarodna družba «Unesco», katere ravnatelj je Huxley, je obljubila v ta namen tudi denarno pomoč.

KOLEDAR

Četrtek 22. aprila Leonida, Ruša. Sonce vzhaja ob 5.05, zahaja ob 19. Dolžina dneva 13.55. Luna vzhaja ob 17.54, zahaja ob 4.45.

Jutri 23. aprila Vojteh, Vojko

Spominski dnevi

1870 se je rodil Vladimir Iljič-Lenin, veliki voditelj delovnega ljudstva.

ENOTNI SINDIKATI

Zveza kina in gledališča. V petek ob 10.30 seja upravnega odbora v ul. Zonta 2.

Za Bruno Unašič daruje Pavletičeva por. Ukmar 300 lir.

Za Dijaško matico daruje 2000 lir družina Skabar z Opčin ob četrti obletnici prerane izgube dragega Edka.

Za sirote padlih partizanov daruje 1000 lir družina Skabar namesto cvetja na grob pok. Pavli Valič.

KMETIJSKA STROKA. Vsi čebelarji, ki nameravajo peljati čebele na pašo v Slovenijo, naj se nemudoma javijo na sedežu v ul. Imbriani 5.

Velikonočni zavoj za upokojence. Vsi državni, občinski, vojni, privatni itd. (izključno upokojenci INPSa) upokojenci, ki žele prejeti velikonočni zavoj sestavljen iz desetih kg sladkorja in 1 kg kave so vabljeni, da se javijo čimprej vendar ne po petku 23. t.m. pri odseku za upokojence ES v ul. Zonta 2, I. soba št. 2) urnik od 8.30 do 12.30 ter od 15.30 do 19). Pri vpisovanju je treba predložiti pokojninsko knjižico in živilske nakaznice.

Občni zbor nameščencev ACEGAT-a

Po odločitvi v okrožnici delavske zbornice sindikata ACEGAT-a z dne 14. aprila t. l. predsedstvo podjetniškega enotnega odbora sklicuje danes 22. t. m. ob 17 v dvorani v ul. Conti 11 občni zbor nameščencev ACEGAT-a s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o sedanjem položaju enotnega podjetniškega odbora; 2. debata; 3. sklepi; 4. razno.

Zaradi važnosti opozarjamo vse, da se občnega zbora gotovo udeleže.

Velikonočni paketi za upokojence

Glede na poročilo objavljeno 21. t. m. v «Lavoratoru» sporoča Zveza enotnih sindikatov Tržaškega ozemlja vsem onim upokojencem; državnim, poldržavnim, občinskim, privatnim in ostalim razven onih INPS, da se morajo javiti, ako hočejo dobiti velikonočni paket (10 kg sladkorja in 1 kg kave). Če stanujejo izven tržaške občine, naj se javijo do 23. aprila okrožnemu odboru Enotnih sindikatov v Nabrežini, na Opčinah in v Miljah. S seboj morajo prinesti knjižico za upokojence.

Okrožni odbori bodo sestavili sezname v treh izvodih, in sicer imena po abecednem redu in sicer najprvo priimek, nato slanovanje in upokojensko knjižico. Vse to bodo odposlali ES oddelku za upokojence v Trstu v ulici Zonta 2 do vključno 24. aprila t. l. do 10 dopoldne. Ne morejo se pa prijaviti oni, ki so že dobili ta paket pri drugih organizacijah ali upravah niti ne oni, ki ne prebivajo na onem delu Tržaškega ozemlja, ki ga upravljajo anglo-ameriške oblasti.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

Današnje seje upravnega odbora ne bo; preložena je na prihodnji četrtek ob običajni uri.

Slovensko gospodarsko združenje

objavlja: Člani, kateri žele obiskati zagrebški velesejem v času od 9. do 17. maja, naj se prijavijo pri kakem tržaškem potovalnem uradu najkasneje do sobote 24. aprila ob 12, ker se prijave pozneje ne bodo sprejemale.

Organizirana bodo skupna potovanja po železnici in z avtobusom. Posamezniki, kateri to žele, pa bodo mogli potovati tudi sami zase. Podrobna pojasnila dajejo potovalni uradi in pisarna združenja.

Občni zbor konzorcija trgovcev

Zadružni konzorcij trgovcev z živili za Trst in okolico v Trstu, ul. Torrebianca 27a, sklicuje redni in izredni občni zbor svojih članov dne 29. t. m. ob 20.30 v ulici Trento št. 2-II. (Poligrafici) s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora; 2. poročilo nadzorstvenega odbora; 3. poročilo in razprava o bilančnem računu za 1947; 4. volitev novega nadzornega odbora in overovateljev; 6. predlog za spremembo zadružnega štatuta; 7. slučajnosti.

ZPP

Partizanski pevski zbor

bo imel danes v četrtek ob 19.30 pevsko vajo v prostorih društva «Kraljič».

Radijski sporedi

TRST II (m 203,6, Kc 1474) v četrtek 22. aprila

7.29. Otvoritev. 7.30. Koledar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa — poročila. 8.00. Zaključek. 11.29. Otvoritev. 11.30. Reproducirana glasba. 12.00. Predavanje: «Sodobna Anglija». 12.10. Češka lahka glasba. 12.45. Napoved časa — poročila. 13.00. Orkester André Kostelanetz. 13.30. Solistična glasba. 14.00. Dnevni pregled tiska. 14.15. Pestra glasba. 17.29. Otvoritev. 17.30. Kvintet Vukelič. 18.00. Pripovedke za otroke. 18.15. Skladbe za orgle Hammond. 18.30. Ženska ura. 19.00. Violinski koncert Karla Sančna. 19.30. Lahka glasba. 19.45. Napoved časa — poročila. 20.00. Operne uverture in fantazije. 20.45. Slovenščina za Slovence. 21.00. Slušna igra. 21.30. Salonski orkester. 22.00. Koncert moderne ruske in poljske glasbe: prenos iz Ljubljane. 22.40. Plesna glasba. 23.15. Napoved časa — poročila. 23.30. Čitanje sporeda. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

KINO

KINO OB MORJU. 15.30: «Ponos Ambersonov».
FILODRAMMATICO. 16.00: «Zabloda», Ana Sheridan.
CENTRALE. 15.00: «Maščevalec iz Teksasa», Buster Crabbe.
MASSIMO. 16.00: «Prikazen v operi», Nelson Eddy.
VIALE. 16.00: «Zapravljena mladost», Massimo Girotti.
SAVONA. 16.00: «Balalajka», Nelson Eddy.
SUPERCINEMA. 15.30: «Življenje v miru», Aldo Fabrizi.
FENICE. 16.00: «Ninočka», Greta Garbo, M. Douglas.
ITALIA. 16.00: «V strahu», Ingrid Bergman, Charles Boyer.
GARIBALDI. 15.30: «Papa se ženi» Gloria Swanson.
NOVO CINE. 16.00: «Gospa z dragulji».
IDEALE. 16.00: «Glavna cesta», A. Sheridan.
ARMONJA. 15.30: «Kako sem izgubil vojno», Macario.
RADIO. 16.00: «Taksi št. 07», Vera Carmi.
MARCONI. 15.30: «Luška beznica».

* * *

KINO V NABREŽINI. Danes: «Parada mladosti v Beogradu 1947» ter dva jugoslovanska dokumentarna filma.
KINO NA OPČINAH. Danes: «Prevara».

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Danes 22. aprila ob 20 (po sončni uri):

Goldoni-Rupel: PRIMORSKE ZDRAHE». Gostovanje v gledališču «Ristori» v Kopru.

Petek 23. aprila ob 20 (po sončni uri):

Goldoni - Rupel: «PRIMORSKE ZDRAHE». Gostovanje v gledališču «Ristori» v Kopru.

Nedelja 25. aprila ob 17 uri:

K. Simonov: «RUSKO VPRAŠANJE». Gostovanje v Prosvetnem domu na Kontovelu.

Prosimo točnost!

Koncert v Gledališču ob morju

V petek 23. t. m. ob 20 zvečer v gledališču ob morju koncert, ga bo priredil Center za italijansko kulturo ob stoletnici smrti G. Donizettija.

Na koncertu bodo sodelovali pevci glasbenega odseka Centra na klavirju jih bo spremljala profesorica Elda Botegelli. Pred tem pa bo nastop